

JESENIŠKA STRAŽA

Slovensko-nacionalen list.

Švoboda, čast, narod, resnica.

„Jeseniška Straža“ izhaja vsako soboto opoldne. — Naročnina za celo leto 3 krone; ako se naroči dva ali več izvodov, pa po 2 kroni izvod. Naročnina naj se pošilja na upravništvo „Jeseniške Straže“ (tiskarna Iv. Pr. Lampret) v Kranju. Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. Pos. številke po 10 vin.

Oglasi in poslanice se računajo po petit-vrstah, če tiskano enkrat 10 vin., dvakrat 15 vin., trikrat 20 vin. Večje črke po prostoru. Če se oznanilo priobčuje večkrat, je cena posebno znižana. — Rokopisi se ne vračajo. — Dopisi naj se izvolijo frankirati in naj se pošiljajo na uredništvo „Jeseniške Straže“ v Kranju.

Št. 31.

V KRANJU, 1. malega srpana 1905.

I. leto.

Slovenski Rož — Slovencem!

Naprošeni smo objaviti naslednji članek, katerega je priobčil celovski „Mir“: Naši nasprotniki slovenskemu narodu pri vsaki priložnosti predbacivajo, da stoji na jako nizki stopinji omike, da je jako neokoren in neotesan v svojem mišljenju in gibanju, da nima svojega slovstva in svoje zgodovine, skratka: da se ne more primerjati takoimenovanim omikanim narodom. To pa je seveda največja krivica in najhujša laž zoper naš narod slovenski; kajti bil je že od nekdanj kulturen narod, jako duhovit in nadarjen, in lahko trdimo, da bi odvažal marsikateri drugi narod, ki stoji navidezno na višji stopinji omike, ako bi se šlo za resnico in bi se položili talenti tistih mož, ki so se rodili na slovenskih tleh in s katerimi se bahajo danes naši nasprotniki, na tehtnico. Lahko pa tudi trdimo, da bi stal marsikateri drugi narod mogoče še na veliko nižji stopinji, ako bi mu bila usoda tako nemila, kakor je bila slovenskemu narodu. Ne bomo na dolgo in široko dokazovali, da je naš narod zares kulturen narod in da more tekmovali z vsakim drugim narodom. Če namreč povemo golo resnico, da je naš narod slovenski primoran vzdrževati poleg visokih doklad, s katerimi se podpirajo njemu najbolj sovražni zavodi, še svoje šole, ako si hoče ohraniti svoje najdražje svetlinje, je pač dovolj dokazano, da je kulturen in da ga ovirajo v njegovem razvitku edino le njegovi nasprotniki, ki bi pač najrajši dosegli s svojim postopanjem to, da bi prejkoslej izginili iz zemeljskega površja, tja, kjer poper raste.

Slovenski narod je tedaj kulturen narod, a tistim ljudem, ki ga ovirajo v njegovem razvitku, mora vsak trezno in pametno misleč človek, četudi je največji nasprotnik Slovencev, odrekat vsako kulturo, ker v svoji duševni siromašnosti tega ne spoznajo, da je vsakemu narodu že od narave zajamčena pravica razvitka in obstanka.

Če pomislimo, da so nasprotniki naš narod slovenski že od nekdanj preganjali in sovražili, ako pomislimo, da so se celi slovenski rodovi v boju s svojimi nasprotniki iztrebili in nečloveško pomandrali, se moramo zares čuditi, da ime „Slovenec“ ni že

davno postalo ime, ki se samo še najde v kaki stari knjigi. A temu ni tako. Naš narod je še močan, čil in krepak in posebno sedaj kaže, da ima še precej življenske moči v sebi. Ako to moč prav porabi, se bo rešil preteče mu pogube.

Posebno koroškimi Slovencem preti nevarnost, da se pogubijo, bolj kakor prejšnja leta. Podlaga narodovega razvitka, ljudske šole, so urejene v nemškem duhu in že v prvih letih se otrokom vkorenini v srce gnus in sovraštvo do slovenskega jezika. „Slovensčina je grd, neopiljen jezik, katerega se poslužujejo le neomilani kramarji in neotesani kmetje,“ tako se pridiguje slovenskemu otroku, in žalostna posledica tega je, da se otroci sramujejo svojega materinega jezika, ker ga niso spoznali v njegovi lepoti, in ker so čuli o njem zmiraj le zaničevalne opombe. Nemščine seveda tudi ne znajo, ker se po najnavadnejšem pedagoškem zakonu brez materinske jezikovne podlage pač ni mogoče naučiti tujega jezika, je pa tudi napredek v drugih predmetih, kakor v zemljepisju, naravoslovju in zgodovini nemogoč, ker ti predmeti zahtevajo dobro podlago v poučevalnem jeziku, utrjene pojme in besede v materinem jeziku. Zdaj bo pa kdo vprašal: „kaj se tedaj slovenski otroci v ponemčevalnih šolah naučijo?“ Če je naletel na pravega, bo pač dobil edino pravi odgovor: „Otroci so po dovršeni ljudski šoli še večje reve kakor so bili prej. Ne znajo slovensko ne nemško. K večjemu par „merksačnov“ (Merksätze), katere ponavljajo doma sledeče: „Die Hand ist ein Teil Schwimmvogel,“ namesto: „Die Hand ist ein Teil des Körpers,“ ali: „Philipp und Sophia sind Blätter,“ namesto: „Philipp und Sophia sind Geschwister,“ ali: „Das Holz ist aus Eisen!“ i. t. d. To so tedaj uspehi toliko hvalisanih ponemčevalnih šol. Mladina je tedaj oropana za najboljša leta, brez vsakega prepotrebne znanja stopi v življenje in lahko je umljivo, da se marsikateri pritožuje, češ, da mu ni mogoče izhajati pri sedanjih razmerah, ki so tako zamotane, da zahtevajo od posameznika nekoliko splošnega znanja.

Že iz tega je tedaj razvidno, da so šole vzrok našega slabega narodnega stališča. Če se bodo uredile šole na podlagi našega slovenskega jezika, takrat bode šele zasijalo solnce boljše bodočnosti nad tisočkrat križano materjo Slovenijo. Šolsko vprašanje je tedaj za nas pereče vprašanje, vprašanje

na življenje ali smrt. To tudi naši nasprotniki dobro spoznajo in zaradi tega odločno in brezobzirno nasprotujejo slovenskim šolam, ker dobro vedo, da je dobra šola bodočnost vsakega naroda in da bi bila slovenska šola tudi prihodnjost Slovencev.

Konec pril.

Dopisi.

Z Jesenic. Jako dobrega novega lovca, z imenom Jak. Jakca, imamo pri nas. Bil je res „frajtar“ pri vojaki, ampak zdaj že celih 12 let ni imel puške v rokavi, pa je vendar tako dober strelec, da je na sv. rešnjega telesa dan, med službo božjo, hkratu ustrelil osem rac. Jak. Jaka je res izvrsten strelec, takega še pri nas nismo imeli. Priporočamo ga vsem najemnikom lova. Ako si želi kdo imeti dobrega in zvestega lovca, naj se obrne na Jak. Jakca, ki strelja brez orožnega lista. Prodaja pa tudi železo brez patenta, ker pa nam še ni stvar od prodaje železa natančno znana, povemo v drugič, kako prodajata z Nandelnom železo. Mogoče se še vidimo v Kranjski gori.

Dovje. Pred malo meseci je postavila tukajšnja cementna tovarna malega Švabčeta St.(alons)hita pred duri. To Švabče, katerega pradedje so bili pošteni Poljaki in so priromali v lepih belih srajčkah na Kranjsko, bi se bili gotovo nikdar ne mislili, da bi se njih otrok-otroci kedaj pošvabili. To Švabče je torej slovanske krvi, a sedaj z dušo in telom Germanše. Pri zadnjih županskih volitvah je letal kot psiček od volilca do volilca, jih tiral pod tovarniško zastavo na Dovje in ko je bil volilni dan, takrat si je izbral častno mesto v kotu za pečjo, ondi ležal na trebuhu in na vse pritlike kazal, mahal, kimal i. t. d., samo da malo poživi nemško stranko. In res, tovarna se ima zahvaliti njemu za slavno zmago — par glasov. To Švabče je dobilo za plačilo — „laufpos“. Sedaj drži se to Švabone v Kranjski gori, kjer ga seveda še tako dobro ne poznajo, kot pri nas. Od tam prinaša vse tajnosti obravnava. Tukajšnji Švabi so zmiraj dobro informirani. To se je pokazalo iz zadnje tožbe „divje jage“. Še tisti večer, ko je bila tožba odposlana, primahalo in priskakljalo je to Švabče iz Kranjske gore, podalo se tukaj v švabsko gnezdo, kjer se je držal pouk. To Švabonče se je hvalilo

potem proti več osebam, da on jih bode že prav notri potlačil, kolikor bode mogel. Sploh to človeče prinaša samo sodnijsko obravnavske vesti med ljudi, in tu prav dobro poučuje vse Švabe in Švabone, kajti vselej je tudi sprejet z odprtimi rokami. Sedaj bode tudi temu Švabčetu kmalu odzvonilo, ker slišali smo, da dobi tudi v Kranjski gori „laufpos“ in pride k nam kot „cement-mešar“. Svetujemo pa, naj nas nikar ne počasti, naj raje vandra v rajh, tam ga morda čaka sreča in lahko še postane onkraj grenice „prajzovski landsmanminister“. — Priče na zahtevo na razpolago. Franc.

Mojstrana. (Švabska olika. — Spomenik.) Pred kratkim sta prišla naš Munderle in „kurja britev“ s Hrušice prav po germansko nabasana. Zapela sta malo, malo zahajlala, malo povalala . . . , tako da je Munderl svoj vohetni klobuček popustil v mlaki. Na sredi vasi je začelo tudi Munderla po švabskem „Holundervajnu“ s Hrušice ščipati po trebuščku . . . „Kurja britev“ mu je pa svetovala, naj kar sredi vasi naredi spomenik . . . Nekaj domačih fantov, kateri so to opazovali, so čakali samo, če bode Švabče postavilo res spomenik. Posledica bi bila — prijeli bi ga, in mu dali za to sramotenje slovenske vasi tudi spomenik, ali ta bi imel malo drugačno figuro. Heul! Čudno je, da pri nas tako ropotata samo ta dva Švaba Dreyfus in Munderl in se sovražno proti nam Slovincem obnašata. Imamo še dva uradnika tukaj, pa od teh dveh se ne sliši nobene žal besede proti nam Slovincem, ker dotičnima dvema se ne vrti v glavi. Dreyfus in Breitmunderl naj skrbita za svoje delavce in jim dasta pošteno plačo, osobito naj da Breitmunderle delavcem nazaj tiste kronice, za katere jih je kaznoval brez potrebe, če ne se bo oglasil rednik od klobase. Ne vemo, da se akcijski družbi ne odpro oči, saj prej nikoli ni bilo nobenih nasprotstev, le odkar je prišel Breitmunderle s svojo goflo, in Spitzmunderle s špičastim nosom. Gospodje, poglejte malo za svojima dvema razgrajacema, povprašajte tu nas delavce, in ona dva gospoda, kdo kaj dela. Potem ne bosta imela časa hoditi okrog in ponoč delati nemir, kranjske fante pretepavati in aretirati. Odkod ste vendar dobili to moč? Dajte jima dela!

Več tovarniških delavcev.

Novičar.

Slovensko županstvo na Jesenicah ni bilo povabljeno k slavnostnemu prebitju predora na Hrušici. Na ta način se je zopet enkrat pokazalo tisto zloglasno švabsko sovraštvo do slovanstva, ki nam kaže v najodurnejši luči, kaj bi imeli pričakovati od teh ljudi, če bi imeli našo usodo v rokah. Kadar bo pa prišel zopet kak slavni c. kr. penzionirani nemški organ na Jesenice, takrat naj mu naše županstvo obrne hrbet, ker ga ne more nihče siliti, da bi lomil hrbet pred nadutimi švabskimi ljudmi! Klin s klinom!

Pogorel je ravnatelj Trappen s svojim rekurzem, ker mu je županstvo zavrnilo zahtevo, da bi sedel kot virilist v občinskem odboru. Dobil je pošten odgovor od vlade, da si nikakor ne sme prisvajati te pravice,

ker ne plačuje postavno določene vsote pridobninskega davka. Direktor Trappen je hotel po vsej sili doseči čast občinskega odbornika, a mu je to tudi pri najvišji deželni oblasti izpodletelo.

Pravico javnosti hoče dobiti nemška šola na Savi ter se je že tozadevna prošnja odposlala na c. kr. deželni šolski svet. Zahteve naših Nemcev so vedno večje in naša slavna vlada, ki je kar prepojena nemškega duha, jim gre vedno prav po hlapčevsko na roko.

Deželnemu odboru se je podal jako obsežen zapisnik, v katerem so se nabrale izpovedi in podpisi različnih davkoplačevalcev na Hrušici in drugod, ki bodo dokazali, kako nesramno da je agitiral Pongrac za oni „Massenprotest“, na katerega se sklicujejo Švabi proti izvolitvi častnih občanov, da se bo zamogel deželni odbor ravnati pri dotični seji, koliko je dati na Lukmanov „Massenprotest“. Za izgled sledeča izjava: Jaz N. N., posestnik na Hrušici št. . . , sem delal 18. marca t. l. na hlevu, ko je prišel tovarniški uradnik A. Pongrac. Poklical me je doli ter rekel: No, ali ste vi kontent, da naj bodo nove volitve? Nato sem ga vprašal: „Kake volitve?“ On mi je odgovoril: — **odborniške**. — Jaz sem rekel, da ne podpišem, na kar mi je rekel: Tudi g. fajmošter so rekli, le pojte in dobite kake moze, da bo še enkrat volitev. Nato sem mu rekel: Radi mene volite, kogar hočete, nakar me je Pongrac podpisal in podkrižal. Čudno se mi je pa zdelo, da bodo že sedaj volitve. To sem pripravljen pod prisego izpovedati. Hrušica 23. aprila 1905. Lastnoročni podpis. — V tem smislu izpovedala jih je velika množica in se podpisala. Ta „Massenprotest“, na katerega se sklicuje g. Lukman, je sedaj očitna „massengoljufija“, ki bo Švabom povsodi le škodovala.

Nemški fotograf Trebitsch še vedno straši po Jesenicah in če se ne motimo, je eden njegovih pomagačev celo prevzel atelije znanega gostilničarja Čufarja „pri Markotu“. Prepričani smo, da se smemo zanašati na zavednost našega občinstva, ki se bo vedelo ravnati po reku: „Svoji k svojim!“ Na Jesenicah imamo fotografa g. Pavlina, ki je res izborna moč v svoji stroki.

Jeseniška dubovščina bi se bila lahko mnogo naučila, ako bi se bila udeležila slavnosti na Golici. Tamkaj smo videli koroško duhovščino kot voditeljico ondotnih Slovencev, ki so bili navzoči pri otvoritvi Kadilnikove kočice. In pri nas?! V našem župnišču se hujska dannadan brata proti bratu. Kam plovemo?

Tombolo prireditelj prostovoljno gasilno društvo v Begunjah na vrtu gostilne gospoda Ivana Avsenika na Urhovo nedeljo, 9. julija 1905. Spored: Tombola. Prosta zabava. Začetek ob polštirih popoldne. Darila za tombolo se hvaležno sprejmo. Čisti dohodek je namenjen v prid društvene blagajne. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Praznik sv. Cirila in Metoda je 4. julija. To je narodni praznik Slovencev. Upamo, da bodo tudi Jeseničani na predvečer zakurili kar največ kresov, ki naj oznanjajo daleč naokrog, da pri nas še živi duh slovanski, trden in neomajan!

Mnogo tatvju se je pripetilo v zadnjem času na Jesenicah. Vlumljeno je bilo pri Višnarju, v kapelico na Plavžu i. dr. Opozarjamo vsakogar, da naj bode previden,

posebno po trgovinah, ker so tatovi precej predrzni. Orožništvo in policija naj bi se nekoliko bolj pobrigala za te nenormalne razmere.

Pošta na Savi (Jesenice-Fužine), ki je bila pred kratkem ustanovljena, ima — kakor so nam poročali — toliko prometa, da ena upraviteljica ne zadostuje. S tem pa ni rečeno, da bi en dan ali dva pozneje dobivali časopise ali pa še celo nič.

Osrednji odbor slovenskega planinskega društva je odredil na vsestransko zahtevanje, da se odstraniti iz Kadilnikove kočice na Golici nemška prevoda cenilnika za jedila in pijače ter hišnega reda. Upamo, da se bo to zgodilo tudi v drugih kočah slovenskega planinskega društva. Tujci, ki pohajajo v kočico našega planinskega društva, so v pretežni večini Čehi. Kaj torej opravičuje omenjene nemške prevode?

Slovenec previdno molči o pismu, ki ga je pisal prof. dr. Binder inženjerju Maksu in katerega je priobčila „Straža“. „Slovenčeva“ gospoda v Ljubljani se boji prijeti Binderja, ki razširja nemštvo in protestantizem, ker ve, da se je jeseniški Zabukovec prodal prajzovskim Švabom. Res žalostno!

Peter Rozman v zadnjem času nenavadno mnogo kolovrati v poznih nočnih urah po Jesenicah. Njegov običajni spremljevalec je poznati klerikalni pobič Lukič. Občina bi jima lahko podelila službo ponočnih stražnikov, ker se ljudje itak pritožujejo nad vedno se ponavljajočimi vlomi. Prepričani smo, da bo Peter s svojim debelim trebuhom vsakogar oplašil.

Lukman — največji dobrotnik jeseniških Slovencev. Tako blebeče „Grazer Tagblatt“, ki hoče opravičevati postopanje Binderja in Lukmana. Res veliko se imamo zahvaliti Slovincem tem možakarjem. Pred vsem nas je Lukman opeharil za šolo, delavce hoče opehariti za otroke, celo občino pa je na led speljal glede železnice. Le poglejmo, kako bo šla nova železnica skozi Jesenice in kje stoji novi kolodvor. Posestniki, ki so sedaj ob glavni cesti, bodo čez dve leti Lukmana preklinjali, če ga že danes ne.

Lukman in virilisti Gross & Madile. Dober svet je pač dal Lukman občini v neki seji. To se mora resnici na ljubo zabeležiti. Ko se je šlo radi občinskih doklad in radi kamenoloma v Mirci, je on svetoval, da naj gre občina z dokladami proti tvrdkam Gross & Comp. in Madile & Comp. kakor mogoče visoko. Očital je tudi po pravici občini, da je dala kamenolom po prenizki ceni. Oboje je imel prav. Zabeležiti pa moramo tu tudi to, da je obenem na vse pretege šuntal obe tvrdki proti občini ter še danes berači okoli njih, kadar se gre za glasove Švabom v prid.

Na adresu deželnega šolskega sveta v Ljubljani. Glede našega šolskega vprašanja so postale komplikacije v zadnjem času velezanimive. Zadeva se je predložila naučnemu ministrstvu na Dunaju v konečno rešitev. Vzemimo toraj slučaj, ki je najbolj verjeten, da, skoro neizogiben, da potrdi naučno ministrstvo sklep našega deželnega šolskega sveta. Sezidala se bo slovenska štirirazrednica na Savi, obenem pa bo že stala le-tam tudi nemška štirirazrednica, ki je postavi švabsko društvo „Deutsche Schule“. Začudenjem bo opazil popotnik, ki bo prišel s Koroške Bele na Jesenice, lepo štirirazrednico

med Koroško Belo in Javornikom, dobre četrt ure hoda od te zopet na Savi novo slovensko štirirazrednico, skoro njej nasproti nemško štirirazrednico in dobrih 5 minut hoda dalje na Jesenicah samih staro slovensko štirirazrednico. Toraj v teku dobre pol ure cele štiri štirirazrednice. Ali ni to dovolj napredno? Če greš po Notranjskem ali Dolenjskem, lahko prehodiš v nekaterih krajih pol dneva okoli obljudene vasi, predno bodeš našel kako bomo dvorazrednico za 300 otrok. Kako torej, da je bil deželni šolski svet ravno naši dolini tako naklonjen, da nas je obdaril s tako preobilico šol? Mnogo krivde pade na občino in na krajni šolski svet na Jesenicah, ker sta obadva zahtevala štirirazrednico na Savi in šele izprevidela svojo napako, ko je bilo vse prepozno. Ne najmanjši del krivde pa nosi deželni šolski svet, ki bi moral kot centralna šolska oblast za Kranjsko imeli pregled čez vso šolsko taktiko v naši deželi. Če je izprevidel, da je spočetna zahteva občine za šolo po koroškem vzoru pogubna, bi moral izprevideti tudi to, da je cela razporeditev šol v občini Jesenice za občino samo in nje sosesko pogubna. V tem oziru je delovanje deželnega šolskega sveta za Štajersko in tudi za Koroško vse drugačno. Sedaj pa, ko je upravno sodišče, kakor je to prinesel tudi «Slovenski Narod», razsodilo indirektno tudi za šolske razmere v naši občini, da morajo otroci s Senožet, ako to zahteva občina Jesenice, obiskovati šolo svoje občine, smo radovedni za koga bo stala nova štirirazrednica na Savi. Brez otrok s Senožet

se komaj izplača kot dvorazrednica, in v vsakem oziru bi bilo bolj praktično, ko bi se med Jesenicami in Savo sezidalo novo poslopje za skupno šolo. Da torej nova štirirazrednica na Savi ni odgovarjala nikaki učni potrebi, marveč le dvem občinam škodljivi taktiki švabskega tovarniškega vodstva, sedaj ni mogoče prezreti. To vse se pa še pomnoži **z novo zahtevo tovarniškega vodstva, namreč, da naj podeli deželni šolski svet nemški štirirazrednici pravico javnosti.** Toraj sulferajnska šola, v kateri se slovensčina sploh ne poučuje, ki v nobenem oziru ne odgovarja tudi glede vzgoje mladine vseobčim zahtevam, v kateri se (slučaji so na razpolago) otroci ne nauče niti pošteno brati in pisati, kaj še računati, ki je postavljena le v to svrhu, da fanatizira nemško dečo proti slovensčini, slovenski deci pa zamori narodni čut, ne da bi jo sploh naučili kaj, kar bi ji moglo pozneje koristiti. Šola, ki je postavljena na Savi v to svrhu, da bi postali slovenski otroci nesposobni za daljni duševni razvoj ter obsojeni hlapčevsko delati švabstvu v prid, naj zadobi pravico javnosti, ne glede na to, da so tri slovenske štirirazrednice v bližini, ako se postavi še nova šola na Savi. Delavec, ki ima po 5 do 6 otrok, in ki je od Švabov gmotno odvisen, bo v tem trenutku, ko dobi nemška šola pravico javnosti, pošiljal bodisi iz nezavednosti bodisi iz dobičkalovstva dečo v nemško šolo, kar bi morda sicer ne storil, ako bi ta šola ne imela pravice javnosti. Nemških otrok v občini ni niti za dvorazred-

nico, zakaj torej nemška štirirazrednica? Zakaj bi Nemci svojih otrok ne pošiljali v slovensko šolo? In zakaj potem slovenska štirirazrednica na Savi, ki bi v tem slučaju **stala prazna?** O pravem času torej opozarjamo deželni šolski svet, da z novimi odloki še bolj ne zmede šolske zadeve na Jesenicah in na Koroško Beli, kakor so že zmedene in zavožene, kajti konec vsega je lahko ta, da bodo vse tri slovenske šole, ki so stale ogromne svote, — ostale prazne, nemška šola pa bo natlačeno polna, ker tovarniško vodstvo ne bo zamudilo z vsemi dopustnimi in nedopustnimi sredstvi gnati slovensko dečo v svoje — brloge.

Umrla je dne 30. junija t. l. na Jesenicah gospa Ana Hafner, roj. Pogačnik. Naj v miru počiva!

Listnica uredništva.

V pesem „Pohod kralja Matjaža“, katero smo priobčili v zadnji številki, se je vrnilo več jako neljubih tiskovnih pomot. Cenjeni bralec naj blagovoli popraviti sledeče:

V vrsti 27. dan mesto da, v 43. rohneči mesto rohneč, v 56. sabljo si mesto sabljico, v 58. vzbnesel mesto vzbnesil, v 60. slova mesto slava, v 73. donečim mesto domačim, v 75. kraka mesto kroka, v 100. pradedno mesto pravdno, v 101. pravc mesto pravico, v 103. dvigneš mesto dvigni, v 105. Morane mesto Morave, v 111. Dunava mesto Dunave, v 134. lip mesto lip, v 142. svoje mesto bojne, v 144. sablja se mesto sablja je, v 158. kladivo mesto kladvo, v 165. rosna mesto solzna, v 176. otme mesto otmi, v 183. jekla mesto jekle, v 186. kladivom mesto kladvom, v 244. rdi mesto zdi, v 255. s pomladne mesto spomladne, v 270. naraščaja mesto narašča in, v 276. žezla mesto železa v 32. mramor mesto marmor in v 97. ni ti mesto niti.

V Radovljico dne 9. julija t. l.!

Velikanska narodna slavnost

v korist družbi sv. Cirila in Metoda.

Petje. Godba. Ples. Strečolov.

Šaljiva pošta. Umetalni ogenj.

Gostilne. Kavarne. Šotori

i. t. d. i. t. d.

Vstopnina 20 vinarjev.

Začetek ob 4. uri popoldne.

Slavnostni prostor: Občinski svet
za šolskim poslopjem.

V slučaju neugodnega vremena
se vrši slavnost pri Vinku Hudo-
verniku na glavnem trgu.

K obilni udeležbi vabijo vsa na-
rodna društva v Radovljici.

9—26

Gostilna

Jakob Mesar

na Jesenicah št. 100

tik državne železnice in v neposredni bližini novega kolodvora se priporoča sl. občinstvu na Jesenicah in z okolice. Toči raznovrstna najboljša **domača pristna vina** in neprekosljivo Gössovo pivo. — Tu se dobivajo vedno topla in mrzla jedila ter vsak čas izborni čaj in dobra kava po najnižjih cenah. Na razpolago ima udobne prostore. Postrežba točna. Za mnogobrojen obisk se prav toplo priporoča

Jakob Mesar.

Imam v kleti

33—8

več sto hektolitrov

pristnega belega in črnega vina, nekaj fine rakije in brinjevca ter namiznega olja lastnega izdelka.

Vse solidno postavljeno tudi v moji posodi na tukajšnji državni kolodvor po primerno nizki ceni.

Ivan Pujman

posestnik in trgovec, Vodnjan-Dignano (Istra).

HOTEL „ILIRIJA“

16—26

Ljubljana

Kolodvorske ulice št. 22

3 minute od južnega kolodvora.

Shajališče vseh Gorenjcev.

Udobni restavracijski prostori, moderno urejena kavarna z dvema najnovejšima biljardoma ameriškega sistema, lepo, nanovo urejene **sobe za prenočevanje**. — Kopalne sobe v hiši. — Točijo se najboljša štajerska naravna vina, pristni dolenjski cviček iz Gadove peči, kakor tudi priljubljen hrvaški pelinkovec. — Izborna kuhinja. **Postrežba točna. Cene nizke.**

Za mnogobrojen obisk prosi spoštovanjem

Fric Novak.

Mavricij Smolej

urar na Jesenicah

priporoča svojo veliko zalogo **vsakovrstnih ur**

kakor žepnih, stenskih ur in budilk, verižic, prstanov, uhanov i. t. d., dalje zlatnine in srebrnine od najfinejše do navadne.

Sprejme tudi **popravila**, katera izvršuje natančno in točno po zelo nizkih cenah. 6—29

Poskusite! Vzorek dragovoljno!

Vydrova žitna kava

Poštna 5 kg. pošiljka

!! 4 K 50 h franko !!

„DOMACI PRIJATELI“
vsem odjemalcem zastoj
pošiljani mesečni k.Vydrova tovarna žitne
kave Praga-VIII.

Franc Stibilj

trgovec z vinom

na Jesenicah št. 92

vipavskega vina 41—1

Lepo veliko stanovanje

v I. nadstropju v restavraciji na Jesenicah se odda s 1. avgustom t. l.

40 3

Več pove A. Emil Guštin.

Pivovarna
G. Auer-jevih dedičev
v Ljubljani

Wolfve ulice št. 12

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborno marčno in na bavorski način varjeno pivo.

Pivo se oddaja v sodcih in zabojih.

Zaloge: v Kranju, Idriji, Dobrépoljah, na Robu, v Mokronogu, Melliki, Vačah, Polhovem gradu, na Igu, na Dobrovi, v Št. Vidu na Dolenjskem, v Mirni, v Podbrdu in na Grahovem (Goriško) in v Podgradu (Istra).

Ustanovljena leta 1854.

Tvrdba je bila v letu 1904 v Parizu in v Londonu odlikovana z najvišjim odlikovanjem, namreč z „grand prix“, častnim križcem in zlato kolajno.

Kaj je **SEYDLIN?**

Priznana najboljša, po najnovejših izkušnjah higenije sestavljena in večkrat odlikovana kozmetična

ustna voda.

Dobliva se pri gg. I. Krašovicu, A. Trevnu ter gospoj Jerici Morič.

Izdelaevalec: O. Seydl, Ljubljana, Špi-talske ulice 7. 3—27

Ako hočete dobro idočo uro poceni kupiti, zahtevajte cenik tvrdeke **H. Suttner**, urar, Kranj

31—8

M. Vidic
izdelovalec sodavice, malinovega soka in pokalic (kraherl)
v Lescah na Gorenjskem
priporoča svoje izdelke. 29—11
Postrežba točna. Cene nizke.